

Domov>Denarni zahtevki>Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU**Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU**

Finska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Na Finskem lahko upniki ali drugi tožniki v civilnem ali gospodarskem postopku dosežejo ukrepe zavarovanja v svojo korist. Namen ukrepov zavarovanja je zagotoviti, da bo mogoče izvršiti sodno odločbo, ki bo pozneje izdana v zadevi v glavni stvari. Določbe o odreditvi ukrepov zavarovanja so določene v poglavju 7 zakona o sodnem postopku (*oikeudenkäymiskaari*), določbe o izvršitvi sodnih odločb pa v poglavju 8 zakona o izvršbi (*ulosottokaari*). Obstajajo tri vrste takih ukrepov zavarovanja:

rubež za zavarovanje dolga;

rubež za zavarovanje lastništva ali druge tako imenovane prednostne pravice in drugi ukrepi zavarovanja (splošni ukrepi zavarovanja).

Ti ukrepi zavarovanja, ki so na voljo v vseh vrstah civilnih zadev, so opisani v nadaljevanju. Obstajajo tudi ukrepi zavarovanja, ki so na voljo v nekaterih vrstah sporov v skladu s posebno zakonodajo. To so na primer ukrepi zavarovanja za zavarovanje dokazov v civilnih zadevah v zvezi s pravicami industrijske lastnine in avtorskimi pravicami. V kazenskih zadevah se lahko uporabi zakon o prisilnih ukrepih (*pakkokeinolaki*). Prisilni ukrepi iz zakona vključujejo rubež, omejitev razpolaganja in zaplombo.

Obstaja razlika med ukrepi zavarovanja in predhodno (začasno) izvršitvijo sodnih odločb v civilnih zadevah. Zadnje se nanaša na izvršitev sodne odločbe, preden ta postane pravnomočna in pritožba zoper njo ni več mogoča. Sodna odločba v civilni zadevi, ki še ni pravnomočna, je običajno neposredno pravno izvršljiva, vendar izvršitve običajno ni mogoče opraviti v celoti. Na primer, premoženje dolžnika se lahko na podlagi nepravnomočne sodne odločbe sodišča prve stopnje o zapadlih dolgovi zarubi, če dolžnik za dolgove ne položi varščine. Po drugi strani pa se lahko zarubljeno premoženje proda in iztržek nakaže upniku le, če upnik položi varščino. Nasprotno so zamudne sodbe takoj v celoti izvršljive.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?**2.1 Postopek**

O odreditvi zgoraj navedenih ukrepov zavarovanja odločajo splošna sodišča, pri čemer okrožna sodišča (*kärjäoikeus*) delujejo kot sodišča prve stopnje. Ukrepe zavarovanja, ki jih odredi sodišče, izvršujejo sodni izvršitelji. Predlogi za ukrepe zavarovanja se vložijo pri sodišču, pri katerem poteka postopek v zadevi v glavni stvari. Če se postopek še ni začel, je treba predlog za ukrepe zavarovanja vložiti pri okrožnem sodišču, pri katerem je treba vložiti tudi tožbo v zadevi v glavni stvari.

Sodišče ne more dokončno ugoditi predlogu za ukrepe zavarovanja, ne da tožencu ne bi omogočilo zaslišanja. Vendar lahko predlogu tožnika začasne ukrepe zavarovanja ugodi brez zaslišanja druge stranke, če bi lahko bil sicer namen ukrepa zavarovanja ogrožen. V praksi se lahko ukrepi zavarovanja dosežejo zelo hitro. Začasne odredbe so veljavne do sprejetja nasprotne odločitve.

Če ima tožnik že izvršilni naslov, vendar postopka izvršbe ni mogoče začeti takoj, lahko sodni izvršitelj pod nekaterimi pogoji neposredno odobričasne ukrepe zavarovanja. V nadaljevanju bodo obravnavani le ukrepi zavarovanja, ki jih odredi sodišče.

2.2 Glavni pogoji

Zahtevi za odreditev rubeža za zavarovanje dolga ali prednostne pravice sta naslednji:

tožnik mora dovolj prepričljivo dokazati, da mu toženec dolguje dolg, ki se lahko zarubi, ali da ima prednostno pravico do določenega premoženja, in obstajati mora nevarnost, da bo toženec s svojim ravnanjem ogrozil dolg, ki ga dolguje tožniku, ali tožnikovo pravico.

Za druge ukrepe zavarovanja se prav tako zahteva dokaz *prima facie* o drugi pravici in nevarnosti, da bi toženec kršil navedeno pravico.

Preden se lahko ukrepi zavarovanja izvršijo, mora tožnik položiti varščino pri sodnem izvršitelju.

3 Cilj in predmet takih ukrepov**3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?**

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo za vse vrste premoženja. Če je namen rubeža zavarovati dolg, sodišče odredi rubež premičnin ali nepremičnin, ki so v lasti toženca, v vrednosti dolga do tožnika. Sodni izvršitelj nato odloči, kateri deli toženčevega premoženja bodo zarubljeni. Če je namen rubeža zavarovati prednostno pravico, sodišče odredi rubež določenega premoženja, za katerega velja pravica, sodni izvršitelj pa izvrši sklep zoper navedeno premoženje.

Sodišče lahko z ukrepi zavarovanja:

tožencu ob zagroženih kazni prepove določeno ravnanje ali ukvarjanje z določeno dejavnostjo;

tožencu ob zagroženih kazni odredi določeno ravnanje;

tožniku dovoli, da nekaj stori ali naroči, da se nekaj stori;

odredi, da se toženčevo premoženje prenese v last ali skrbništvo zastopnika; ali

odredi drug ukrep zavarovanja, potreben za zavarovanje tožnikovih pravic.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Ko je sklep o rubežu premoženja izvršen, dolžnik izgubi pravico do razpolaganja s premoženjem. Razpolaganje s premoženjem, ki je predmet rubeža, je kaznivo dejanje. Kadar so zarubljena sredstva na dolžnikovem bančnem računu, banka ne sme sredstev z dolžnikovega bančnega računa izplačati nikomur, razen sodnemu izvršitelju. Vendar sklep o rubežu osebi, ki je predlagala ta ukrep, ne podeljuje nobene prednostne pravice do zarubljenih sredstev glede na druge dolžnikove upnike.

Učinki drugih ukrepov zavarovanja so odvisni od vrste ukrepov.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Tožnik mora v enem mesecu od izdaje odločbe o ukrepih zavarovanja vložiti tožbo v zadevi v glavni stvari pri sodišču ali začeti drug postopek, ki lahko privede do izvršljive odločbe, kot je arbitražna. Če tega ne stori, se ukrepi zavarovanja prekličejo. Ukrepi zavarovanja se lahko prekličejo tudi, če razlogi, na podlagi katerih so bili odrejeni, ne obstajajo več. Ko sodišče odloči v zadevi v glavni stvari, mora sočasno odločiti o ukrepih zavarovanja.

Za stroške, nastale zaradi ukrepov zavarovanja, je prvotno odgovoren tožnik. Če se ukrepi zavarovanja izkažejo za neutemeljene, je tožnik odgovoren za škodo, ki jo je toženec utrpel zaradi ukrepov, ne glede na to, ali je dejansko kriv za škodo ali ne. Tožnik mora za kritje te možnosti pred izvršitvijo ukrepov zavarovanja položiti varščino. Po drugi strani pa lahko toženec na splošno prepreči izvršitev ukrepov zavarovanja, tako da položi varščino.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper odločbe sodišč o ukrepih zavarovanja se je mogoče pritožiti pri višjem sodišču, tj. pritožbenem sodišču (*hōvioikeus*) ali vrhovnem sodišču (*korkein oikeus*). Vložitev pritožbe ne zadrži izvršitve odločbe, razen če pritožbeno sodišče odredi začasno ustavitev izvrševanja. Vendar se zoper odločbo o začnih ukrepih zavarovanja ni mogoče pritožiti.

Pritožbe zoper ukrepe ali odločbe sodnega izvršitelja v zvezi z izvršitvijo ukrepov zavarovanja obravnavajo okrožna sodišča. Pravico do pritožbe imajo tudi tretje osebe, ki menijo, da je bilo njihovo premoženje zarubljeno zaradi dolžnikovega dolga.

Zadnja posodobitev: 04/01/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.